

Sijoittamisen ohje

Case: Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKO

Niina Ollila

Opinnäytetyö
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi (AMK)

2015

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
Liiketalouden koulutusohjelma

Tekijä	Niina Ollila	Vuosi	2015
Ohjaaja	Antti Ovaskainen		
Toimeksiantaja	Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKO		
Työn nimi	Sijoitussuunnitelman ohje		
Sivu- ja liitemäärä	30 + 2		

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli toteuttaa sijoittamisen opas. Toimeksiantajana minulla oli Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKO. Opinnäytetyöni on kokonaisvaltainen ohje rahastosijoittamisesta ja siihen liittyvistä eri vaiheista. Työssäni olen kuvaillut mahdollisimman selkeästi vaiheet ja huomioon otettavat asiat aina sijoittamisen aloittamisesta sijoitusten lunastamiseen ja verotukseen.

Opinnäytetyötäni varten olen käynyt haastattelemassa Pohjolan Osuuspankin sijoituspäällikkö Olavi Kurolaa. Koen, että haastattelu antaa lisäarvoa opinnäytetyölleni. Haastattelu on toteutettu teemahaastatteluna. Kysymykset olin laatinut etukäteen, jotta haastattelu saataisiin pidettyä mahdollisimman selkeänä. Haastattelu on työni tärkeässä osassa erityisesti toimeksiantajan kannalta. Haastattelun avulla olen pystynyt tuomaan sijoittamiseen liittyviä käytännönasioita paremmin esille.

Opinnäytetyön tekemiseen olen käyttänyt konstruktivistista tutkimusotetta. Tutkimuksen case-luonteen takia konstruktivinen tutkimusote oli selvä valinta. Tutkimuksen luonne mahdollistaa täten omien mielipiteideni esille tuomisen. Haen kokonaisvaltaista ratkaisua ROTKOn sijoittamisen kannalta. Olen työn loppuun kerännyt tiivistelmän, jossa kuvaan tutkimukseni tärkeimpiä asioita. On kuitenkin huomioitava, että koko opinnäytetyö toimii sijoittamisen ohjeena ROTKOLle.

School of Business and Administration
Programme of Business Economics

Author	Niina Ollila	Year	2015
Supervisor	Antti Ovaskainen		
Commissioned by	Lapland University of Applied Sciences Student Union		
Subject of thesis	The investment plan guide		
Number of pages	30 + 2		

The aim of this thesis was to implement an investment plan. The orderer of this thesis was Lapland University of Applied Sciences Student Union ROTKO. The thesis is a comprehensive instruction of fund investment and necessary steps. The intention is to describe as clearly as possible all the phases and facts to be taken care of all the way from starting the investment to redemption and taxing.

There is an interview from Olavi Kurola, Pohjolan Osuuspankki. The interview gives lots of added value for this thesis. The interview is executed by theme interview. All the questions had been drawn up beforehand to make sure the interview is explicit. The interview has an important role especially for the client. The interview explains the practicalities of investing.

The constructive research method is applied in the thesis due to the research Case-disposition method used. The nature of the research allows the authors opinions. The comprehensive solution of investing is important for ROTKO. In the end of this thesis there is a summary including the most important results of the thesis. It is essential to remember that the whole thesis works as an investment plan guide for ROTKO.

Key words

investment, investment plan, constructive research

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TOIMEKSIANTAJAN ESITTELY	7
3 RAHASTOTOIMINTA	8
3.1 Sijoitusrahastot	8
3.2 Sijoitustoiminnan aloittaminen	9
3.3 Sijoitustoiminnan jaottelu	11
3.4 Riskit ja hajauttaminen	13
4 RAHASTOSIJOITTAMINEN POHJOLAN OSUUSPANKISSA	15
4.1 Rahastomaksut	16
4.2 Tunnuslukuja	21
4.3 Rahaston lopettaminen ja osuuden lunastaminen	23
5 SIJOITUSTOIMINNAN VEROTUS	24
6 OPISKELIJAKUNNAN PITKÄAIKAISVAIKUTUKSET SIJOITTAMISESSA ..	25
7 OPISKELIJAKUNNAN SIJOITTAMISEN OHJEEN TIIVISTELMÄ	26
8 POHDINTA	28
LÄHTEET	29
LIITTEET	31

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tarkoitus oli toteuttaa Lapin Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalle sijoittamisen opas, jonka pohjalta heidän olisi helppo aloittaa rahastosijoittaminen. Ohjeen tarkoituksena on, että kerron sijoitustoimintaa aloittelevan yhteisön kannalta tärkeät tiedot, joihin tulee kiinnittää huomiota. Opinnäytetyöni on kokonaisuudessaan sijoittamisen ohje, mutta kerään kappaleeseen seitsemän tiivistelmän opinnäytetyöni tärkeimmistä asioista. Tiivistelmän tarkoitus on ennen kaikkea olla apuna toimeksiantajalle, mutta sen ymmärtäminen pohjautuu kokonaisuudessaan tekemääni opinnäytetyöhön.

ROTKOn toiveena on helppohoitoinen ja tuottoisa sijoitussalkku, jossa sijoittamisen riski olisi mahdollisimman alhainen. Tämä sinänsä on hankala yhtälö, sillä tuottoisa ja vähäriskinen eivät kulje käsi kädessä. Riskiä pystytään hallitsemaan sillä, että hajautetaan sijoituksia. Helppohoitoisena sijoitussalkku pysyy, kun sen hoitamisessa auttaa ammattilainen pankista. ROTKOn pankkina toimii tällä hetkellä Pohjolan Osuuspankki ja opinnäytetyössäni keskitynkin Osuuspankin tarjoamiin rahoituspalveluihin. Opinnäytetyöstäni rajaan pois muut pankit ja sijoittamiseen erikoistuneet pankkiiriliikkeet. Jätän opinnäytetyöstäni pois myös osake- ja yhdistelmärahastot.

Sijoitustoiminnan aloittamisessa on aina omat riskinsä. Tässä opinnäytetyössä pyrin mahdollisimman selkeään ja havainnollistavaan ohjeeseen, jottei sijoitustoiminnassa syntyisi mitään yllätyksiä. Sijoitustoimintaan liittyen on paljon erilaisia asioita, joihin tulee kiinnittää huomiota. Sijoituskohteita verratessa tulen huomioimaan ROTKOn vision ja arvot, jotka eivät missään tilanteessa saa olla ristiriidassa sijoituskohteeseen nähden.

Käytän opinnäytetyössäni konstruktivistista tutkimusotetta, jossa käytetään aiemmin tuotettua teoriaa käytännön ongelmien ratkaisemiseen. Konstruktivisen tutkimuksen päätarkoitus on, että tutkimus toimii käytännössä. Konstruktivinen tutkimusote mahdollistaa omien mielipiteideni tuomisen esille opinnäytetyössä.

(Lukka 2006, 111-113). Työtä varten olen perehtynyt sijoittamisen teoriaan, toimeksiantajaan sekä Pohjolan Osuuspankkiin. Koen, että perehtyminen on ollut oleellisen tuodakseni omia mielipiteitä julki ROTKOn sijoittamisen suunnitelmaan.

2 TOIMEKSIANTAJAN ESITTELY

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKO on perustettu vuonna 2014, kun Rovaniemen ja Kemi-Tornion opiskelijakunnat yhdistyivät (Lapin AMK 2013). ROTKOn yhdistyminen toi paljon uusia tuulia aikaisemmin erillisten opiskelijakuntien toimintaan. Entisen Camos ry:n, eli Rovaniemen opiskelijakunnan ja KetoAkku ry:n, eli Kemi-Tornio opiskelijakunnan pääomaa oli jäänyt yhteensä 42 256,10 €. Pääomasta noin puolet tulivat Camos ry:ltä ja puolet KetoAkku ry:ltä. Opinnäytetyöni tarkoituksena on luoda mahdollisimman selkeä ja ROTKOn toimintaan sopiva sijoittamisen ohje.

ROTKO on opiskelijakunta, jonka tavoitteena ei ole rahallisen tuloksen luominen vaan opiskelijoiden edun ajaminen. Sijoittamisesta saatavat tuotot ROTKO voisi käyttää esimerkiksi tulevien investointien rahoittamiseen. Opiskelijakunta saa avustusta Lapin ammattikorkeakoululta, joka puolestaan saa rahoituksen Opetusministeriöltä, mikä tulee valtion budjetista. Sijoitussuunnitelman peilaaminen avustuksen alkuperään saa miettimään sijoituskohteita, joihin ROTKOn olisi reilua sijoittaa. Sijoittaminen pääsääntöisesti suomalaisiin tai Eurooppalaisiin rahastoihin on ROTKOn tapauksessa eettisesti paras ratkaisu. Kyseinen valinta kunnioittaa myös heidän omia arvojaan.

ROTKOLle paras ratkaisu sijoittamisen kannalta on suunnitella sijoittamisen ratkaisut prosentuaalisesti. Suunnitelmaa tehdessä ja sijoitettavan summan muuttuessa kaikista helpointa on, että prosentit ovat valmiina eikä koko ajan tarvitse olla muuttamassa aiemmin sovittuja summia. Näin vältetään myös isommilta virheiltä. ROTKOLle paras ja kaikkein riskittömin ratkaisu on sijoittaa 75 % rahastoihin ja 25 % tulee laittaa erilliselle säästötilille puskuriksi. Opinnäytetyössäni tulen kuvaamaan miten ja millä perustein rahastoja kannattaa valita. Opinnäytetyön arvoa ja uskottavuutta nostaa OP Privaten sijoituspäällikön Olavi Kurolan haastattelu.

3 RAHASTOTOIMINTA

3.1 Sijoitusrahastot

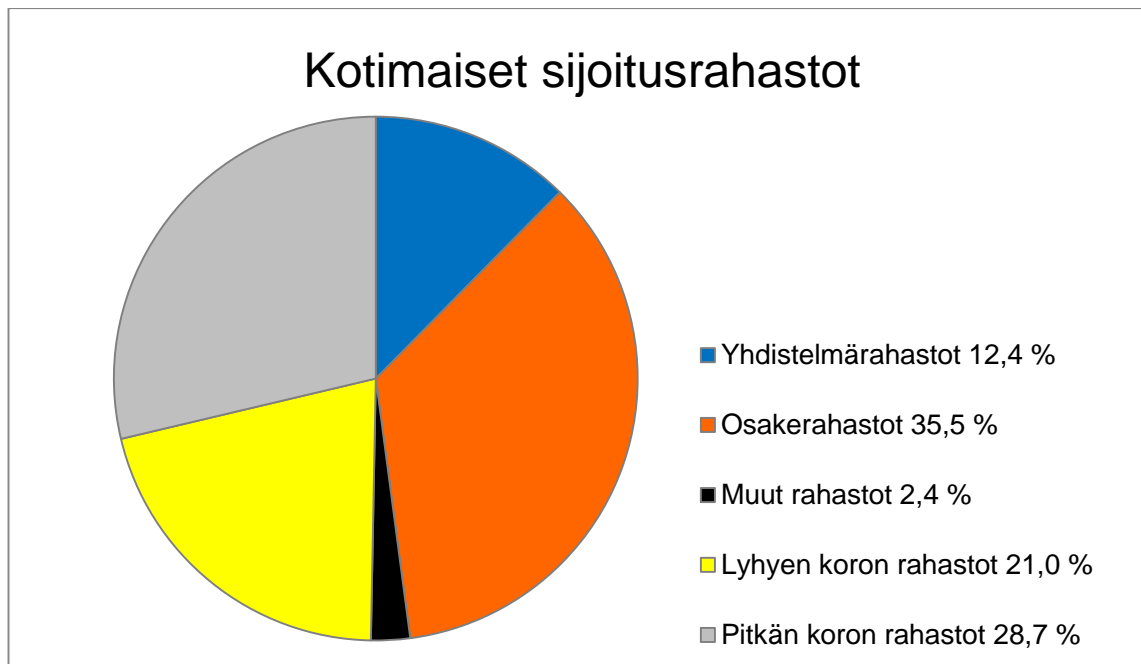
Sijoitusrahastolla tarkoitetaan rahastoa, joka jakaantuu useampaan samankokoiseen osuuteen. Sijoitusrahastot koostuvat pääosin arvopapereista. Kun rahastosuuksia ostetaan, omistetaan sillä osuudella myös osa rahastoa. Sijoitusrahastotoiminnasta puhutaan, kun kyseessä on joukko rajoittamattomia sijoittajia, joilta on kerätty varoja yhteiseen sijoittamiseen. (Fasoulas, Manninen & Niiranen 2012, 130.)

ROTKOn kannattaa sijoittaa vähintään kolmeen eri rahastoon. Opiskelijakunnalle sopivia rahastoja ovat lyhyen, keskipitkän sekä pitkän aikavälin rahastot. Lyhyen aikavälin rahasto on lähes riskitön vaihtoehto. Lyhyen aikavälin rahastot sijoittavat rahamarkkinasijoituksiin kuten valtion korkoinstrumentteihin, joiden laina-aika on noin vuosi. Tavoitteena rahastolla on päästä yli kolmen kuukauden euribor-koron tuoton. Lyhyen aikavälin rahasto ei poikkea paljon pankkitilistä. (Puttonen & Repo 2011, 34.) ROTKOn täytyy sijoittaa osa rahoistaan erittäin vähäriskisiin rahastoihin ja lyhyen aikavälin rahastot ajavat juuri sen asian.

Korkeimman riskin rahastoja ovat pitkän koron rahastot. Ne sijoittavat varansa joukkovelkakirjalainoihin. Kyseisellä rahastolla riskit ovat suurempia, sillä pitkien korkojen nouseminen laskee joukkovelkakirjalainan arvoa. Tämä on seurausta sille, että obligaation kuponnikorot ovat kiinteitä. Diskontatessa niitä suuremmalla korolla, laskee obligaation nykyarvo. Korkeimman riskin rahastojen tuotto-odotukset ovat suhteessa suuremmat kuin lyhyen aikavälin rahastoissa. Keskipitkän koron rahastot ovat kahden edellisen rahaston välimalli. Keskipitkät rahastot ovat lyhyen ja pitkän rahaston sekoitus. (Puttonen ym 2011, 34.)

Kotimaassa osakerahastot muodostavat noin kolmanneksen rahastomarkkinoista. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että osakesijoittaminen olisi paras ratkaisu. Korkorahastot yhteen laskettuna sisältävät eniten pääomia. Seitsemänkymmentäseitsemän prosenttia rahastopääomasta on yritysten ja yhteisöjen omistamia.

Rahastosijoittaminen ei ole yksityisen henkilöiden hallitsema vaan päinvastoin. Suomalaiset yrityksen ja yhteisöt omistavat yli puolet kotimaisista rahastopääomista. (Sijoitusrahastotutkimus 2010.)

Kuvio 1. Kotimaisten sijoitusrahastojen pääoman jakautuminen omaisuuslajeittain (Sijoitusrahastotutkimus 2010)

3.2 Sijoitustoiminnan aloittaminen

Opiskelijakunta ROTKO halusi sijoitussuunnitelman ohjeeseensa kaiken tarvittavan sijoittamisen alusta aina osuuksien lunastamiseen asti. Ennen sijoittamista tulee pohtia tarkkaan seuraavia asioita:

1. Mitä varten olemme olemassa?
2. Mitä / ketä varten rahat ovat olemassa?
3. Tuleeko talouden elämisestä / vaihtelusta hankaluuksia toiminnalle?
4. Mitkä ovat sijoittamisen tuotto- ja käyttötarpeet?
5. Mitkä ovat sijoittajan arvot ja referenssit?

(Kurola 2015).

ROTKOn arvot ovat rakkaus, oikeudenmukaisuus, tehokkuus, kunnioitus ja opiskelijalähtöisyys (Kostamovaara 2014). Opiskelijakunta on olemassa opiskelijoita

varten. Rahat ROTKolla menevät opiskelijakunnan pyörittämiseen. Talouden vaihtelu varsinkin lama-aikana vaikuttaa jokaisen elämään ja taloudellisen tilan pohdintaan. ROTKolla tähän tulee varautua puskurin avulla, jonka tulee olla vähintään 25 % sijoitettavista varoista.

Ennen sijoittamisen aloittamista opiskelijakunnan hallituksen pitää kirjoittaa kaikki siihen liittyvät säännöt ja rajoitukset ylös. Tällä tavoin voidaan välttyä etukäteen hankalilta tilanteilta. ROTKolla kannattaa ehdottomasti tehdä virallinen sijoitus-suunnitelma, johon he kirjaavat liitteessä kaksi mainitut asiat ylös. ROTKOn tulee aloittaa sijoitustoiminta laatimalla suunnitelma. Kysymysten ollessa kaikille selvät varataan aika OP Private:lle, joka hoitaa Pohjolan Osuuspankin sijoittamiseen liittyvät asiat. Pankissa käydään läpi sijoittajakartoitus, jossa sijoittajan omat sijoitusaikheet ja pankin kartoituksen asiaseikat verrataan keskenään. Yhteisymmärrykseen päästyään sijoittaja ja sijoitusneuvoja tekevät vielä sijoittamiseen liittyvät ehdot ja sopimukset, joiden pohjalta sijoitussalkkua hoidetaan. (Kurola 2015.)

Rahastosijoittajista 36 % hakee sijoituksellaan tuottoa ja suurin osa, 49 %, säästää pahan päivän varalle. ROTKOn tapauksessa kyseessä on pääasiallinen tuoton tavoittelu, mutta toki rahoja voi käyttää tarvittaessa suurempiin hankintoihin. Tuoton tavoittelu on ollut motiivina erityisesti osakesijoittajilla, mutta riskit osakesijoittamisessa ovat ROTKOn toiminnalle liian suuret. Rahastoa valitessa tulee miettiä tarkkaan, mitä lähteitä kannattaa uskoa. Suurin osa sijoitusrahastotutkimuksen henkilöistä luottaa omaan pankkiin ja rahastoyhtiöön. Myös internet on suosittu lähde. Vähemmän haetaan tietoa lehdistä ja esitteistä. Huonompina tietolähteinä koettiin Finanssialan Keskusliiton Rahastoraportti sekä muutamat rahastoluokitukset. (Sijoitusrahastotutkimus 2010.) ROTKOLle lisätietoa tarvittaessa suosittelen käyttämään pankin ammattilaisia apuna, ja pyytämään heiltä ohjeita.

Sijoitusalan palveluissa tiedonanto- ja neuvonantovelvollisuus on säännelty tarkkaan erilaisten säädösten avulla. Säädökset on tehty kuluttajan suojaksi, turvaamaan hänelle riittävät ja kattavat tiedot sijoittamiseen liittyen. Päätöksentekoon

tarvitaan kaikki oleellinen tieto sijoitettavasta kohteesta. Kaikki epätietoisuus, mikä sijoittajalla on, lisää hänen epävarmuutta ja näin ollen riskit sijoittamisessa kohoavat. (Wuolijoki 2009, 231.) Pankilta on siis saatava kaikki tarvittava tieto sijoitettavista kohteista. Yleensä kaikki tarvittava tieto on saatavilla pankin omilta nettisivuilta, mistä voi tarkastella sijoituskohteita etukäteen ja jopa ostaa niitä. ROTKOn ollessa ensisijoittaja on sen käytävä pankissa tekemässä sijoittamisen aloittamiseen liittyviä toimia. Sen jälkeen sijoitustoiminnan hoito onnistuu helposti verkkopankin kautta.

3.3 Sijoitustoiminnan jaottelu

Kaikkea sijoitettavaa rahaa ei kannata sijoittaa yhteen ja samaan rahastoon. Sijoitusten hajauttaminen rahallisesti on merkittävässä osassa riskien hallintaa. Sijoitettava kokonaissumma jaetaan neljään yhtä suureen osaan, josta saadaan neljä 25 % osuutta. 75 % sijoitetaan rahastoihin ja 25 % siirretään säästötilille yllättävien kulujen varalle. Säästötilillä on parempi korko kuin käyttötilillä ja samalla rahat ovat syrjässä käyttötililtä ja toimivat näin paremmin puskurina. Rahoja voi nostaa tarvittaessa tietyn kappalemäärän verran vuodessa veloitusetta. Rahat ovat siis paljon helpommin tavoitettavissa säästötililtä kuin rahastoista, eikä siinä tarvitse pelätä kurssivaihteluita.

Ensimmäinen 25 % pitäisi sijoittaa siten, että sen saa tarvittaessa nostettua pankkitilille parissa päivässä. Ensimmäinen neljännes olisi siis todella pienen riskin sijoitus. Tappioiden minimoimiseksi on siis hyvä että riskit pidetään mahdollisimman pieninä ja rahat voi tarvittaessa nostaa nopeasti rahastosta. Toinen 25 % sijoitettaisiin sellaiseen rahastoon, josta sen voisi nostaa pankkitilille noin kahdessa viikossa. Tässäkään ei saa olla kovin suuri riski, sillä sijoitusmarkkinoilla kaksi viikkoa on lyhyt aika. ROTKO voisi siis sijoittaa yhteensä 50 % matalan ja keskikorkean riskin rahastoihin, joista rahat saataisiin nopeasti pois.

Lyhyen koron rahastoja voidaan verrata pankkitiliin. ROTKOn sijoituskohteena lyhyen aikavälin rahastossa voisi olla esimerkiksi valtion, pankkien tai yritysten liikkeeseen laskemia korkoinstrumentteja. Näiden rahastojen laina-ajat ovat noin

vuoden tai vähän sen alle. Niiden tavoitteena on ylittää kolmen kuukauden euri-bor-koron tuotto. (Puttonen ym 2011, 34.)

Kolmas 25 %:n osuus voitaisiin sijoittaa pitkän aikavälin rahastoon. Tässä tulee kuitenkin merkittävään rooliin se, että ROTKOn hallitus vaihtuu vuoden välein. Käsittelen hallituksen vaihtuvuutta enemmän kappaleessa kuusi. Sijoituskohteen ollessa pidempiaikainen saattaa suuria kurssivaihteluita tulla. Tämä on kuitenkin odotettua, kun on kyseessä pidemmän aikavälin sijoitus. Tärkeintä on pitää ajatukset lopputuloksessa ja hahmottaa, että kyseessä on rahasto, joka saa kasvaa korkoa kauan. On siis todennäköisintä, että sen tuotto-odotus on paljon suurempi kuin lyhyen aikavälin rahastoissa. Tärkeintä pitkän aikavälin rahastoissa on maltti ja se ettei mene nostamaan rahoja heti pois, kun kurssi lähtee ensimmäisen keran laskuun.

ROTKO saa toiminnalleen rahoitusta Lapin ammattikorkeakoululta akateemisen vuoden loppupuolella. Opiskelijakorteista tulot painottuvat syksyyn. Menoja on eniten kesä-heinäkuussa, koska tulevan syksyn menot vievät paljon rahaa. Tulevia menoja varten ROTKOn tulee varautua etukäteen jättämällä riittävästi rahaa käyttötililleen. Yllättäviä isompia menoja varten on ehdottomasti tehtävä ylimääräinen säästötili, jonne tulee laittaa 25 % sijoitettavasta summasta. Säästötililtä ei kuitenkaan ole tarkoitus nostaa rahaa muuten kuin vasta tarvittaessa. Sijoitettavasta summasta 25 % toimii ikään kuin puskurina pahan päivän varalle. ROTKOn tapauksessa rahaksi muutettavuus, eli likviditeetti on suuressa osassa. Jos rahaa yllättäen tarvitaan, on se voitava muuttaa rahaksi jopa muutamien päivien aikana. Rahastoille mainitaan usein suositus sijoitusperiodi, joka kertoo kuinka pitkän ajan sijoittaminen on optimaalinen kyseiseen rahastoon. Tämä perustuu rahaston riskisyyteen. Sijoitusperiodi on vain ajallinen ehdotus ja rahaston voi myydä heti, kun sijoittajasta siltä tuntuu. (Puttonen ym 2011, 36.)

ROTKolla sijoitustoiminta hajautettaisiin kolmeen ajallisesti erikokoiseen osaan. Suurin osa sijoitettavista rahoista on lyhytaikaista sijoittamista. Rahasto-osuuksilla ei ole määräaikaaisuutta, joten lyhyestäkin sijoittamisesta voi kehittyä pidemmän ajan sijoitustoimintaa. (Puttonen ym 2011, 36.)

3.4 Riskit ja hajauttaminen

ROTKOlla sijoittamisen riskien tulee olla pieniä. Sen ei ole varaa hävitä suuria prosenttiosuuksia sijoituksistaan. ROTKO haluaa riskeihinsä nähden korkeaa tuottoa, mutta nämä asiat pitää suhteuttaa käytäntöön, sillä molempia on mahdoton saavuttaa. Ohjetta tehdessäni otan huomioon sekä riskit että tuottotavoitteen.

Riskejä hahmotettaessa on otettava huomioon, että on olemassa sekä positiivista että negatiivista riskiä. Se, mitä ROTKOn tulee sijoitustoiminnassaan painottaa, on positiivinen riski. Aina ennen sijoittamista on suunniteltava, minkälainen riski kullekin sijoittajalle sopii. ROTKOn tapauksessa riskit tulisi pitää mahdollisimman alhaisina. ROTKOn tulee kuitenkin ymmärtää, että myös vähäriskiseen sijoittamiseen kuuluu omat riskinsä. Mikäli riskeihin ei ole varauduttu tuo se turhaa hermoilua. Riskit ovat tilastollista hajontaa. OP Private:lla ammattilaiset tutkivat kunkin sijoittajan riskinottokyvyn ja sen mukaan suosittelevat tiettyjä sijoituskohteita. Kun riskit tiedetään, poistaa se epävarmuutta odotetusta voitosta. (Kurola 2015.)

Sijoittamisen riskejä voidaan hallita salkun sisällä. Kun sijoittaessa hajautetaan tarpeeksi sijoituksia, pienentää se huomattavasti siihen liittyvää riskiä. Kun sijoitukset on mietitty huolella useisiin kohteisiin, ei haittaa vaikka yksi kohde kävisikin välillä vähän alempana. Muut sijoituskohteet voivat tällä aikaa olla normaalia paremmassa tilassa, joten kaikkien kohteiden keskiarvo on se mihin verrataan. Pohjolan Osuuspankilla salkkuratkaisut perustuvat hajauttamiseen. Kun tuotteisiin käytetään kohtuullista hajauttamista, saadaan ylimääräiset riskit karsittua pois. (Kurola 2015.)

Sijoitusrahastolaissa määrätään, että kaikkea sijoitettavaa varallisuutta ei saa sijoittaa yhteen paikkaan. Yhteen kohteeseen saa sijoittaa enimmillään 10 %:a rahaston varoista. (Puttonen ym 2011, 37.) Laki on säädetty sijoittajien turvaksi. Käytännössä varallisuuden tulee aina olla kohtuullisesti hajautettu. Hajauttamalla yksittäiset arvopapereiden muutokset eivät romahduta rahaston arvoa suuresti.

Aloittavan sijoittajan voi olla hankala nähdä kokonais kuvaa sijoittamisessa. Sijoitukset saattavat välillä nousta hurjaa tahtia, mutta monesti myös käyvät alempana. Varsinkin pitkässä sijoittamisessa on tärkeää lopputuloksen näkeminen. (Kurola 2015.) Vaikka kurssivaihtelu olisikin paljon suuren aikavälin aikana, ei muulla ole väliä kuin sillä hetkellä, jona varat nostetaan rahastosta. ROTKOlla edellä mainittua kurssivaihtelua voisi olla ainoastaan pidemmän sijoittamisen kohdalla. Siellä ei haittaa vaikka kurssit vaihtelisivatkin paljon. Toisin kuin lyhyen aikavälin kohteissa, on erityisen tärkeää, että vaihtelu pysyy sovittujen raamien sisällä. Jos ROTKO joutuu realisoimaan rahansa yllättäen, ei voida ottaa sitä riskiä, että juuri silloin kohde olisi laskusuhdanteessa.

ROTKOn kannattaa sijoittaa suurin osa sellaisiin rahastoihin, jotka liikkuvat rahastomarkkinoilla helposti. Pitkän aikavälin rahastoilla riski on suurempi. Noin kolme neljäsosaa rahastoista häviää rahastopalkkioihin menevän osuuden verran. (Talouselämä 2008a.) ROTKOn kannattaa kuitenkin ottaa riski pidemmän aikavälin sijoittamisessa, sillä tuotto-odotus on paljon parempi. Pidemmän aikavälin sijoittamisessakin kannattaa olla tarkkana. Ei kannata sijoittaa liian aktiiviseen rahastoon. Tracking error -luku kertoo kuinka paljon rahaston tuotto vaihtelee verrattuna sen vertailuindeksiin (Aktia 2015). Tracking error -luku on useimilla rahastoilla alle viiden. Jos luku menee lähelle kymmentä prosenttia, on kyseessä liian suuri ROTKOn tavoitteita ajatellen. Parhaimmassa tapauksessa korkean tracking error -luvun omaava rahasto saa todella suurta tuottoa, mutta riskit ovat suuret. (Talouselämä 2008a.)

4 RAHASTOSIJOITTAMINEN POHJOLAN OSUUSPANKISSA

Pohjolan Osuuspankissa on laajat valikoimat erilaisia rahastoja. ROTKOlla on kuten aiemmin jo mainittu, kaikki pankkipalvelut OP:lla, joten sillä olisi helppo aloittaa sijoittaminen tutussa paikassa. Pohjolan Osuuspankin Rovaniemen konttori sijaitsee keskustassa. Sijoituspalvelut heillä sijaitsevat OP Private:lla. ROTKOlla olisi siis tarvittaessa myös helppoa asioida heidän konttorillaan. (Kurola 2015.)

Pohjolan Osuuspankki sopii erikokoisille asiakkaille. Palvelut muodostetaan sen ympärille, minkälainen asiakas on kyseessä. Turhia palveluita karsitaan ja kulut pidetään täten kohtuullisina. Sijoitustoiminnasta huolehtii rahoitusyhtiö, joka ROTKOlle olisi OP Private. ROTKO on sijoittajaksi vielä pieni toimija, joten sille ei nimetä omaa varainhoitajaa. ROTKOlle tämä toimii kustannussäästönä. Vähimmäismäärä, jolla voi saada oman varainhoitajan OP Private:lla, on 100 000 € (Kurola 2015).

Se, että ROTKOlle ei tule omaa varainhoitajaa ei suinkaan tarkoita sitä ettei asiointia hoideta kunnolla ja asianmukaisesti. ROTKOn asiakkuus on valtuutettu ja palvelu on joustavaa. ROTKOn sijoitussalkkua hoidetaan sovitun prosessin mukaisesti, josta he saavat kuukausittaisen katsauksen. (Kurola 2015.) ROTKOn on siis helppo seurata tilannetta ja poimia heille oleellisia tunnuslukuja raporteista.

Sijoitukset rahastoihin tapahtuvat ennalta sovittujen sääntöjen mukaan, jotka määräytyvät riskiprofiilin ja sijoitusstrategian perusteella. Sijoitusrahastoja on olemassa kolme erilaista: korko-, osake- ja yhdistelmärahasto. Näistä kolmesta korkorahasto on vähäriskisin vaihtoehto. Usein matalan riskin korkorahastot sijoittavat valtion joukkolainoihin. Ne ovat yleisesti katsoen hyvin vähäriskisiä arvopapereita. (Fasoulas ym 2012, 130.)

4.1 Rahastomaksut

ROTKOLle ei kerry OP-bonuksia pankkipalveluistaan. Rahaston valitseminen määrittää sen kuinka paljon rahastojen pitäminen Pohjolan Osuuspankissa maksaa. Sijoitettavan kohteen riskien ollessa pienet pysyvät myös hallinnointikulut alhaisina. Tämä pohjautuu siihen, että vähäriskinen rahasto ei tarvitse niin paljoa resursseja. Esimerkiksi indeksirahasto, jossa on Suomen 25 isointa yritystä, kulkee tällä hetkellä 0 % hallinnointikustannuksilla. (Kurola 2015.)

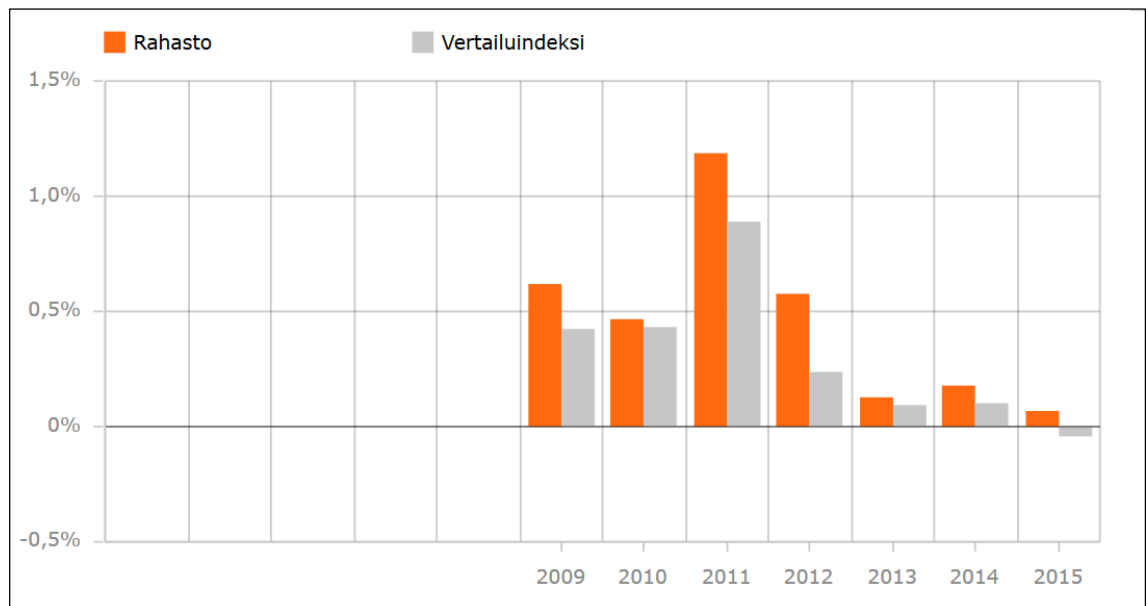
ROTKOn ei kannata sijoittaa sellaisiin rahastoihin, joissa hallinnointipalkkiot ovat suuret. Talouden taantuma-aikana sijoittajan kannattaa olla erityisen varovainen erityisesti hallinnointipalkkioiden suhteen (Talouselämä 2008c). Talouselämän Eufex on teettänyt tutkimuksen, joka antaa näyttöä siitä, että kaikki ylimääräiset maksut mitä liittyy rahaston pitämiseen syövät sekä rahaston voittoa että tehokkuutta. Aikaisempaa tilastollista näyttöä rahastomaksujen vaikuttamisesta tulokseen ei ole ja siksi onkin otettava huomioon virhemarginaali, joka tälle tutkimukselle on 15 %. (Talouselämä 2008b.) Voidaan kuitenkin todeta, että ROTKOn ei ole järkevää käyttää suuria summia hallinnointipalkkioihin, sillä lyhyen aikavälin rahastoissa tuotot eivät ole kovin suuria.

Muita rahastoihin liittyviä kustannuksia ovat itse kaupankäyntiin liittyvät kustannukset. Esimerkiksi ”Kuinka paljon maksaa rahaston osuuden ostaminen?”. Olen valinnut ROTKOLle muutaman hyvän esimerkin korkorahastoista. Esimerkeillä tulen havainnollistamaan rahastomaksuja ja sitä mihin ROTKOn kannattaa kiinnittää huomiota sijoituskohteita valitessaan.

Lyhyen säästämisen vaihtoehto on OP-Likvidi. OP-Likvidi on rahamarkkinarahasto. Sen riskitaso on hyvin pieni 1/7. Toisaalta tuotto-odotus pysyy kyseisessä rahastossa maltillisena, mutta niin sen on tarkoituskin tällaisessa lyhyen ajan rahastossa. Rahasto sijoittaa Eurooppalaisiin korkoinstrumentteihin, joita ovat esimerkiksi Eurooppalaiset pankit, yritykset ja valtiot. Rahaston tavoitteena ei ole suuren tuloksen tekeminen, vaan se että se pystyy säilyttämään mahdollisimman

pienen luottoriskin. Rahaston likviditeetti on hyvä, koska rahat voi tarvittaessa nostaa pois joka päivä, eivätkä riskit ole suuret. (OP Ryhmä 2015a.)

Kuviossa kaksi on kuvattu OP-Likvidin vuosimuutokset vuodesta 2009 asti. Korkeimmillaan se on ollut 2011, 1,19 %:ssa. Verrattuna muihin rahastoihin korko jää toki pieneksi. Rahaston tavoitteena on kuitenkin pystyä säilyttämään oma arvonsa ja eonia-indeksin tuoton tavoittelu. Eonia-indeksi on lyhenne: ”Euro Overnight Index Average” (Eurobor-Rates.eu). Se kuvaa yhden päivän korkoa, jolla pankit antavat toisilleen lainaa. Korkoa voidaan kuvata myös yhden päivän Euribori:ksi. (Eurobor-Rates.eu 2015.)

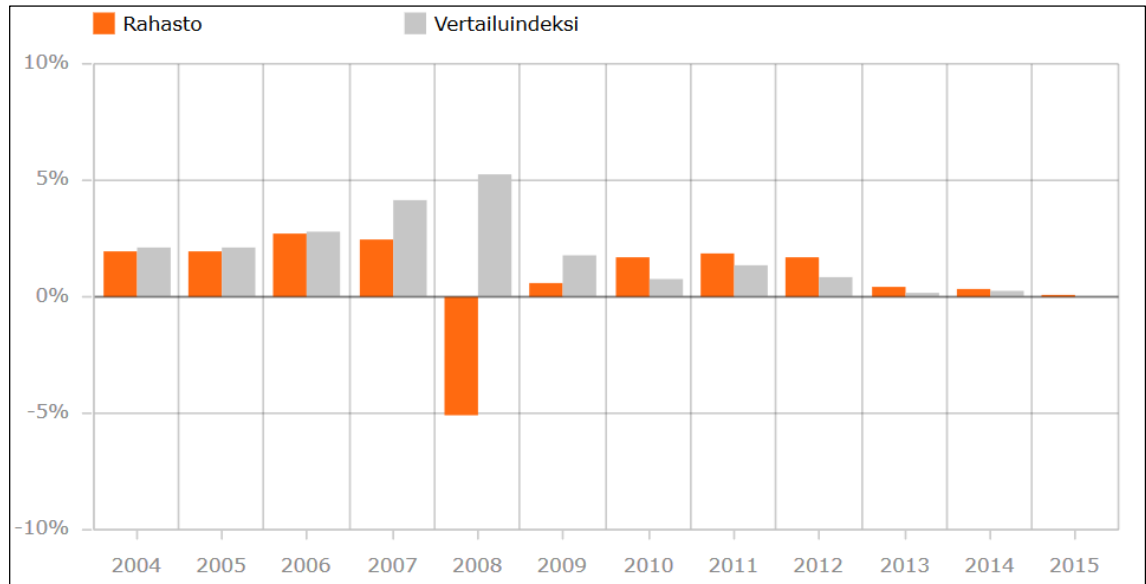
Kuvio 2. OP-Likvidi vuosimuutokset (OP Ryhmä 2015a)

OP-Likvidissä maksetaan vuosittain hallinnointipalkkio, joka on tällä hetkellä 0,10 %. Rahasto-osuuksien merkitsemiseen tai lunastamiseen liittyviä palkkioita ei ole. Hallinnointikulujen lisäksi ROTKOn tulee maksaa 0,20 % juoksevia kuluja. On tärkeä huomata, että tällaisessa pienen riskin rahastossa ei tarvitse maksaa tuottosidonnaisia palkkioita. (OP Ryhmä 2015a.)

Vuosittainen hallinnointipalkkio	Merkintäpalkkio	Lunastuspalkkio
0,10 %	0,00 %	0,00 %

Kuvio 3. Rahastomaksut OP-Likvidi (OP Ryhmä 2015a)

Keskipitkässä sijoittamisessa OP-Euro sijoitusrahasto on erittäin hyvä vaihtoehto ROTKOLle. OP-Euro kuten OP-Likvidikin, on rahamarkkinarahasto. Molemmat sijoittavat Euroopan korkoinstrumentteihin. OP-Eurolla on OP-Likvidiin verrattuna korkeampi tuotto-odotus/riskitaso 2/7. Pahimmillaan korko on käynyt -5,10 %:ssa vuonna 2008, jolloin maailman talous oli laskussa. Lyhyen aikavälin tähtäin rahastolla on säilyttää oma arvonsa. Pidempiaikainen tähtäin on päästä rahastomarkkinoiden tasolle. Kuviossa 4 on kuvattu vuositasolla OP-Euron koron kehitystä. (OP Ryhmä 2015b.)

Kuvio 4. OP-Euro vuosimuutokset (OP Ryhmä 2015b)

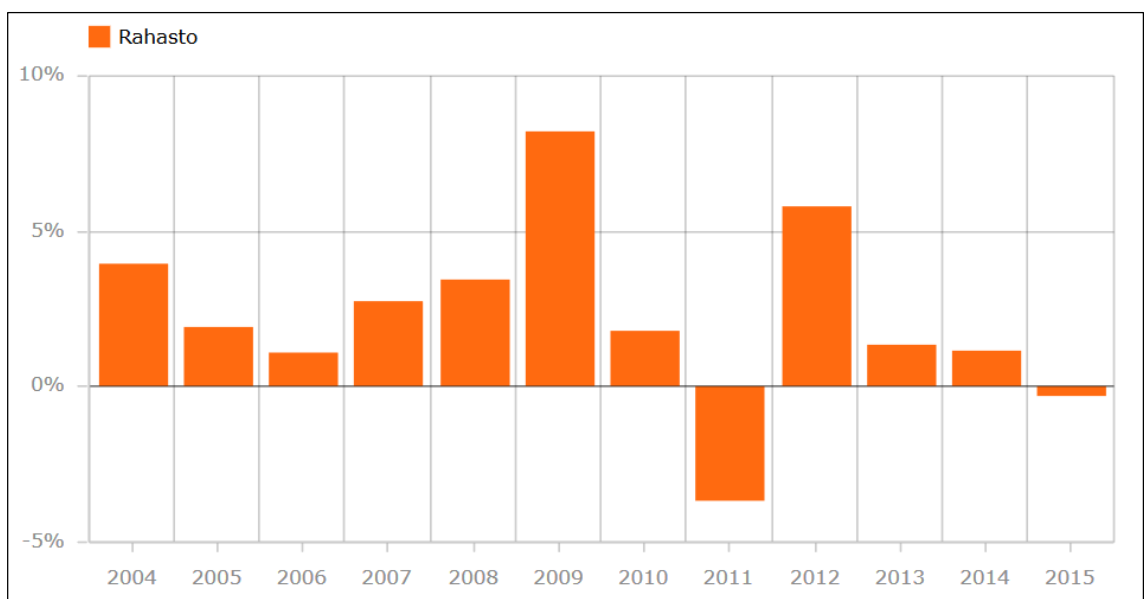
OP-Eurossa hallinnointikulut ovat 0,15 %. Ne ovat hieman enemmän kuin OP-Likvidissä johtuen siitä, että OP-Euro on hieman riskialttiimpi rahasto. OP-Eurossa rahasto-osuuksien merkitseminen ja lunastaminen on ilmaista. Juoksevat

kulut ovat 0,30 %, mutta toisaalta rahastosta ei peritä tuottosidonnaisia palkkioita. (OP-Ryhmä 2015b.)

Vuosittainen hallinnointipalkkio	Merkintäpalkkio	Lunastuspalkkio
0,15 %	0,00 %	0,00 %

Kuvio 5. Rahastomaksut OP-Euro (OP Ryhmä 2015b)

Pidemmän aikavälin säästämässä OP-Korkosalkku on ROTKOlle erittäin hyvä esimerkki huomioitavista asioista. Kuviossa 6 näkyvät kyseisen rahaston vuosimuutokset aina vuodesta 2004 lähtien. Alimmillaan rahasto on ollut vuonna 2011, mutta muuten se on joka vuosi päässyt voitolle. On kuitenkin täsmennettävä, että rahastolla ei ole virallista vertailuarvoa menneisiin arvoihin, sillä rahaston sijoituspolitiikka on muuttunut vuonna 2012. Sijoitustoiminnan muuttuminen sijoittajalle ei näy suoraan vertailutaulukosta. ROTKOlle tärkeänä asiana haluan painottaa lukemaan avaintietoesitteen, joka löytyy jokaisesta rahastosta. OP-Korkosalkun sijoitettavat rahat menevät pääasiallisesti Euroopan korkomarkkinoille. Rahastolla on valitsemistani rahastoista korkein tuotto-odotus/riskitaso, joka on 3/7. Arvo ei ole vielä kovin korkea, koska ROTKOn kannalta on erityisen tärkeää, ettei sijoituksiin tule liikaa riskejä. (OP ryhmä 2015c.)

Kuvio 6. OP-Korkosalkku vuosimuutokset (OP Ryhmä 2015c)

OP-korkosalkulla on esittelemistäni rahasoista kalleimmat rahastomaksut. Hallinnointipalkkio on 0,60 %. Merkintäpalkkiota ei ole, mutta ainoana rahastoista lunastuspalkkio on 0,50 %. On kuitenkin huomioitava, että OP-Korkosalkulla on myös kaikista suurin tuotto-odotus, joten myös maksut nousevat. Juoksevat kulut rahastolla ovat 0,63 %. (OP Ryhmä 2015c.)

Vuosittainen hallinnointipalkkio	Merkintäpalkkio	Lunastuspalkkio
0,60 %	0,00 %	0,50 %

Kuvio 7. Rahastomaksut OP-Korkosalkku (OP Ryhmä 2015c)

4.2 Tunnuslukuja

Volatiteetti on tunnusluku, jolla mitataan sijoitusten hajontaa. Sen avulla kuluttajan on helpompi hahmottaa sijoittamiseen liittyviä riskejä. Volatiteetti 12 kk kuvaa vuoden aikana prosentuaalista muutosta tuotoista. Rahastosijoittamisessa volatiteetti on melko pieni, verrattuna esimerkiksi osakerahastoon, jossa volatiteetti-prosentit voivat olla jopa 20–30 %. Pieneen volatiteettiin kannattaa siis kiinnittää positiivista huomiota. (Pörssisäätiö 2000.)

Sharpe on tunnusluku, joka on riskikorjattu tuottomittari. Sen laskemiseen tarvitaan volatiteettiprosenttia. Sharpen luku perustuu keksihajontaan. Se lasketaan jakamalla rahaston riskittömän osan ylittävä tuotto riskittömän tuoton keskihajonnalla. Luku on sitä parempi mitä suurempi se on. Sharpen lukua verrataan volatiteettiin ja sitä kuinka hyvin se on tuottanut siihen verrattuna. (Kauppalehti 2015.)

Tunnuslukuja		
	Volatiteetti 12 kk 	Sharpe 12 kk
OP-Likvidi	0,08 %	1,65
Vertailuindeksi	-	-

Kuvio 8. OP-Likvidin tärkeimmät tunnusluvut (OP-Ryhmä 2015a)

Kuviossa 8 OP-Likvidin volatiteetti on 0,08 % ja Sharpe 1,65. Tunnusluvut ovat jokseenkin aika pieniä, mutta niin ovat rahaston riskitkin. Suuria voittoja ei näillä näkymin rahastosta ole tulossa, mutta riskit suhteutettuna tuottoon ovat hyvät tässä rahastossa. OP-Euron tunnusluvut on kuvattuna kuviossa 9. Volatiteetti nousee OP-Likviditeettiin verrattuna 0,19 %. Sharpen luku tippuu hieman 1,18, mutta tiputus ei ole niin suuri, että siitä kannattaisi huolestua.

Tunnuslukuja		
	Volatiliteetti 12 kk 	Sharpe 12 kk
OP-Euro	0,19 %	1,18
Vertailuindeksi	-	-

Kuvio 9. OP-Euron tärkeimmät tunnusluvut (OP-Ryhmä 2015b)

Kuvio 10 tekee ainoan poikkeuksen, jossa OP-Korkosalkun Sharpen luku on negatiivinen. Rahaston riskitasoon nähden sijoitus on huono. Riskiin verrattuna sijoittaja ei siis saa hyötyä sijoitukselleen vaan jää pikemminkin tappiolle. (Järvinen & Parviainen 2011.) ROTKOn on hyvä tiedostaa, että kyseinen rahasto on siis tällä hetkellä heikko sijoituskohde. Sijoituskohdetta harkitessa kannattaa tunnusluvuista ottaa huomioon ainakin volatiliteetti ja Sharpe. Ne kertovat paljon tuotto-odotuksesta verrattuna riskiin.

Tunnuslukuja		
	Volatiliteetti 12 kk 	Sharpe 12 kk
OP-Korkosalkku	1,14 %	-1,05
Vertailuindeksi	-	-

Kuvio 10. OP-Korkosalkun tärkeimmät tunnusluvut (OP-Ryhmä 2015c)

4.3 Rahaston lopettaminen ja osuuden lunastaminen

Kaikissa Osuuspankin rahastoissa on yhteneväistä se, että niitä voidaan lunastaa jokaisena arkipäivänä. Rahastosta riippuen kellonaika vaihtelee, mutta tarkat säännöt rahastoista ovat aina saatavilla pankin nettisivuilta. Esimerkiksi seuraavissa rahastoissa toimeksiantojen vastaanottaminen vaihtelee kello 12.00–16.00 välillä.

OP-Likvidissä rahaston voi lunastaa jokaisena arkipäivänä. Toimeksianto tulee olla tehtynä kello 12.00 mennessä, jotta rahaston arvo voidaan laskea kyseisen päivän arvolla. (OP-Ryhmä 2015a.) OP-Eurossa rahaston pystyy myös lunastamaan jokaisena arkipäivänä. Toimeksianto tulee olla perillä viimeistään kello 16.00 mennessä. (OP-Ryhmä 2015b.) OP-Korkosalkussa toimeksiannon tulee olla perillä viimeistään kello 15.00 (OP-Korkosalkku 2015c).

Jokaisella rahastosalkulla on omat salkunhaltijat, jotka huolehtivat, että rahastosalkku pysyy sovittujen normien mukaisissa arvoissa. Tästä syystä jokaisella rahastolla on omat yksityiskohtansa, joita sijoittaja sekä salkunhoitajat noudattavat yhteisymmärryksessä. Sijoittajankin on helpompi antaa salkunhoitajalle enemmän vastuuta, kun hän tietää kuka hän on, miten rahastoa tulee hoitaa ja minkä pohjalta sijoitusratkaisuja tehdään.

ROTKO voi lopettaa sijoitustoimintansa milloin vain. Kaikkia rahastoja ei tarvitse lopettaa kerralla. ROTKO voi itse päättää, mikä rahasto olisi viisainta lopettaa ja jätetäänkö rahastoon vielä rahaa. Lopetettava osa rahastosta lasketaan kyseisen päivän arvon mukaan, jos toimeksianto on tehty ajoissa. Rahat siirtyvät sijoittajan osoittamalle tilille mahdollisimman pian rahaston lopettamisen jälkeen. On kuitenkin muistettava, että nostettavasta osasta tehdystä voitosta ROTKOn tulee maksaa veroa. Verotuksesta kerron enemmän kappaleessa 5 Sijoitustoiminnan verotus.

5 SIOITUSTOIMINNAN VEROTUS

ROTKO on verotuksellisesti katsottuna yleishyödyllinen yhteisö. *”Se ei tuota toiminnallaan siihen osalliselle taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena tai taikka kohutuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä”* (Finlex 2015). ROTKO on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi sijoittamisesta saatava tulo on verotettavaa.

Verotus tulee aina ottaa huomioon sijoittamisessa. Maksettava vero tulee huomioida, kun lasketaan sijoitusten kokonaistuottoa. Verot vaikuttavat negatiivisesti tuottoihin, joten vaikka itse sijoitus olisikin tuottanut, on katsottava kokonaiskuvaa rahojen tuloista ja menoista. (Fasoulas ym 2012, 21.) Sijoittajalle ei verotuksellisesti ole merkitystä sillä, tuleeko kassavirta tuotto-osuuksista vai myyntivoitoista (Puttonen ym 2011, 33). Sijoittajan on hahmotettava miten verot koostuvat.

Verosuunnittelun ja veronkierron erottaminen verotusta mietittäessä tulee tärkeään rooliin. Verosuunnittelu on täysin laillista toisin kuin veronkierto. Verosuunnittelu vaatii paljon suunnittelua ja valmistautumista etukäteen. Jos verosuunnittelu tehdään oikein, voidaan sillä saavuttaa suuriakin säästöjä. Sitä ei kuitenkaan kannata viedä liian pitkälle, vaan sijoittajan tulee tietää, missä menevät lain sallimat rajat. Verosuunnittelu tarkoittaa verojen huomioimista osana taloudellista toimintaa. Sen tarkoituksena on huomioida verotuksen kannalta järkevin vaihtoehto toimia. (Fasoulas ym 2012, 21.)

Rahastot eivät itsessään ole verovelvollisia. Rahastojen sisällä voidaan käydä kauppaa ilman, että niiden sisällä tehtyjä myyntivoittoja verotetaan. Rahastojen korkotuotoista ei myöskään joudu maksamaan lähdeveroa. Sijoittajan kannattaa lykätä sijoitusrahastojen lunastamista mahdollisimman pitkälle, sillä näin vältetään pidemmäksi aikaa veroilta. Sijoitusrahastoissa ei makseta veroa lunastamattoman osuuden osalta. (Puttonen ym 2011, 37.)

6 OPISKELIJAKUNNAN PITKÄAIKAISVAIKUTUKSET SIJOITTAMISESSA

Pitkän tähtäimen sijoittaminen voidaan helposti ajatella hankalana tai jopa huonona asiana opiskelijakunnassa, jossa hallitus vaihtuu vuoden välein. Onko reilua, että edellinen hallitus on sijoittanut paljon rahaa johonkin pitkäaikaiseen rahastoon, josta ei välttämättä pysty nostamaan rahoja pois vielä pitkään aikaan. ROTKOn kohdalla vaihtuvuus on ennemminkin etu kuin uhka. Opiskelijakunnalla on tarkat arvot ja visio, joiden mukaan se toimii ja tulee toimimaan tulevaisuudessakin. Kun sijoitussuunnitelma tehdään niiden pohjalta, on suunnitelma enemmänkin niitä täydentävä tekijä.

OP Privaten sijoituspäällikön Olavi Kurolan haastattelussa kävimme läpi yleisimpiä sijoitussuunnitelmaan kirjattavia tietoja (Liite 2). Liite on esimerkkinä ROTKOLle ja sen pohjalta voi olla helpompi lähteä miettimään sijoitussuunnitelmaa. Sijoitussuunnitelma on lainvoimainen ja sen tulee olla tehty sen mukaisesti. On oleellisen tärkeää, että suunnitelmaan kirjataan kaikki ROTKOn kannalta tärkeät ja oleelliset asiat. Näin vältetään erimielisyyksiltä ja turhilta maksuilta. Jos ja kun joskus tulee hetki, jolloin jotain on tehty sijoitussuunnitelman vastaisesti, tulee siihenkin löytyä vastaus suunnitelmasta.

Virallisen sijoitussuunnitelman tarkoitus ja etu on siinä, että sen pohjalta jokaisella hallituksen jäsenellä tulisi olla tieto miten sijoittaminen toteutetaan ja hallitaan. Hallituksen vaihtuessa kyseinen suunnitelma siirtyy seuraaville hallituksen jäsenille, joiden tulee toteuttaa samaa suunnitelmaa. Jatkuvuus on rahastosijoittamisessa erityisen tärkeää, eikä suunnitelmia voida noin vaan muuttaa.

7 OPISKELIJAKUNNAN SJOITTAMISEN OHJEEN TIIVISTELMÄ

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan ROTKOn sijoittamisen ohjeen tiivistelmässä on oleellista, että hahmotetaan koko tutkimuksen kokonaisuus. Sijoittamisen näkökulmasta on tärkeää, että kokonaisuus on hallussa ja tiedetään mihin ollaan lähdössä mukaan. Tiivistelmän tarkoituksena on koota tärkeimmät sijoittamisen toimet yhteen ja esitellä ne toimeksiantajalle.

Sijoitustoiminnan aloittaminen tulee alkaa sillä, että ROTKO tekee lainvoimaisen sijoittamisen suunnitelman, joka toimii apuna myös pankissa sijoitustoiminnan kartoituksessa (Liite 2). Virallinen sijoittamisen suunnitelma toimii ROTKOn suunnanäyttäjänä sijoittamisen maailmassa. Sijoittamiseen liittyvät seikat on aina hyvä suunnitella ja sopia etukäteen.

ROTKOn sijoittaminen keskittyy pääasiassa pienen riskin rahastoihin, joissa myös käyttökustannukset pysyvät matalina. Opiskelijakunnan ei turhaan kannata aloittaa suuren riskin rahastoista. On mahdollista, että yllättäviä kuluja tulee ja rahastojen validiteetin tulee olla kunnossa. Sijoitustoiminnan kannalta ei ole järkevää, että sijoituskohteet nostetaan pois kurssin ollessa laskussa. Pienellä riskillä varaudutaan mahdollisimman pieniin kurssivaihteluihin ja mahdollistetaan rahojen nosto nopeallakin aikavälillä.

Vaikka kappaleessa 4.2 esitän rahastovaihtoehtoja Osuuspankilta, ei se tarkoita, että ROTKOn tulisi sijoittaa välttämättä kyseisiin rahastoihin. Ne ovat hyvänä esimerkkinä rahastosijoittamisen vaihtoehtoista. Kyseisten rahastojen avulla ROTKOn on helpompi hahmottaa, minkälaisia rahastoja OP:lla on tarjota.

Rahastot, mitkä olen työhöni valinnut, ovat todella pienen riskin rahastoja. Tämän olen tietoisesti valinnut sen vuoksi, että ROTKO on vasta aloitteleva sijoittaja, ja sen on syytä aloittaa pieniriskisistä rahastoista. Kyseisten rahastojen avulla ROTKOn olisi helppo ryhtyä sijoittamaan. Riskit pysyisivät pieninä, eivätkä rahastojen käyttökustannukset ole kovin suuret. Sijoittamisen aloittaminen on helppoa myös sen vuoksi, että ROTKOn pankkipalvelut ovat jo ennestään Pohjolan Osuuspankissa. Heistä on siellä jo kaikki tarvittavat tiedot, joten sijoittamisen aloittamiseen

tarvitaan vain tapaaminen sijoitusneuvojan kanssa, joka tekee sijoittajakartoituksen. Sijoitusneuvojalla voi olla myös omia ehdotuksia sijoittamiseen liittyen, joita kannattaa toki kuunnella tarkoin. Hänelle on kuitenkin heti alusta pitäen tehtävä selväksi viralliseen sijoitussuunnitelmaan kirjatut asiat, etteivät ne ole riidoissa keskenään.

Rahastosijoittamisen aloittaminen on ROTKOn kannalta järkevää, koska ylimääräiset rahat Camos ry:n ajalta toisivat paljon enemmän hyötyä rahastojen kautta kuin sivussa olevina säästöinä. Rahastot ovat käteviä tapoja sijoittaa ja niistä voi nostaa rahansa pois milloin vain. Riskien ja teorian ollessa hallussa ei sijoittamisen aloittamisessa pitäisi olla mitään ongelmaa. Sijoittaminen tuo ROTKOlle pitkällä aikavälillä tasapainoa ja pysyvyyttä. ROTKOn arvojen ja periaatteiden tulee aina olla edustettuina myös sijoitustoiminnassa. Rahastosijoittamisessa löytyy paljon vaihtoehtoja, joista löytyy kyllä jokaiselle sijoittajalle omansa.

8 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli toteuttaa tutkimus Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKOlle. Tutkimuksen tarkoitus on toimia sijoitustoiminnan ohjeena opiskelijakunnalle. Aiheena opinnäytetyö oli hyvin mielenkiintoinen ja oli hienoa tehdä se oikealle toimeksiantajalle. Uskon, että työstäni on apua ROTKOlle sen aloittaessa sijoittaminen.

Opinnäytetyötä tehdessäni olen oppinut itse paljon uutta sijoittamisen teoriasta ja käytännönasioista. Työtä tehdessäni olen kiinnostunut entistä enemmän sijoittamisesta ja sen eri vaihtoehtoista. Tutkimuksen pohjalta olen huomannut, että sijoittaminen ei olekaan niin vaikeaa kuin miltä se saattaa ensi alkuun vaikuttaa. Sijoittajan tulee olla täysin tietoinen siitä mihin ja minkälaiseen rahanhoon hän on sijoittamassa ja minkälaiset riskit sijoittamisessa on. Kun sijoittamiseen ei liity mitään epävarmuuksia tuo se lisää varmuutta sijoittamiseen ja poistaa tällöin myös turhia riskejä.

Opinnäytetyöhöni olen käyttänyt OP Private:n sijoituspäällikön Olavi Kurolan haastattelua, joka on antanut työlleni paljon lisäarvoa. Kurolan haastattelu on tärkeä teoreettisen pohjan lisäksi myös siinä, että sen avulla olen pystynyt havainnollistamaan Pohjolan Osuuspankin sijoitustoimintaa hyvin yksityiskohtaisesti. Koska tutkimukseni keskittyy kyseisen pankin sijoitusratkaisuihin, olen haastattelullani pystynyt hyvin tuomaan ROTKOlle tärkeitä käytännönasioita esille.

Tätä opinnäytetyötä voitaisiin mielestäni jatkaa tekemällä kartoitus Rovaniemen pankeista ja sijoittamiseen erikoistuneista pankkiiriliikkeitä. Kartoittamalla voidaan verrata, mikä sijoittamisen järjestely sopisi parhaiten Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKOlle. Pankkeja ja pankkiiriliikkeitä vertaillen on hyvä ottaa huomioon kokonaiskustannukset, jotka syntyvät rahoitusten ostamisesta, myymisestä ja säilyttämisestä.

LÄHTEET

Aktia. 2015. Määritelmät rahastojen kuukausiraportissa käytetyille tunnusluvuille. Viitattu 16.9.2015 <http://www.aktia.fi/fi/saasta-ja-sijoita/rahastot/tunnusluvut>

Euribor-Rates.eu. 2015. Eonia. Viitattu 5.8.2015 <http://www.euribor-rates.eu/eonia.asp>

Fasoulas, E. Manninen, P. & Niiranen, V. 2012. Sijoittajan verotus. Jyväskylä: Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy.

Finlex. 2015. Tuloverolaki. Viitattu 15.7.2015 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535#L3P22>

Järvinen, S. & Parviainen, A. 2011. Pääomaturvattu sijoittaminen. Helsinki: Talentum Media ja tekijät

Kauppalehti. 2015. Tuottoanalyysi. Viitattu 30.8.2015 <http://www.kauppalehti.fi/5/i/porssi/analyysit/tuottoanalyysi.jsp>

Kostamovaara I. 2014. Opiskelijakunnan strategia. Case: Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKO. Lapin ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Kurola, O. 2015. Pohjolan Osuuspankin sijoituspäällikön haastattelu. 18.3.2015

Lapin AMK. 2013. Rotko sai ensimmäisen hallituksensa. Viitattu 12.3.2015 <http://www.lapinamk.fi/news/ROTKO-sai-ensimmaisen-hallituksensa/fuu3sfdb/028663fd-76bc-498a-8142-3129eabdd175>

Lukka, K. 2006. Konstruktiivinen tutkimusote: luonne, prosessi ja arviointi. – Teoksessa Aloittavan piensijoittajan resepti – Opas sijoitustoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen (toim. J. Vitikka), 111-134. Oy Yliopistonkustannus University Press Finland Ltd. Helsinki.

OP Ryhmä. 2015a. OP-Likvidi. Viitattu 4.8.2015 https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/rahastot/kaikki-rahastot?id=36220&sivu=rahastotuotekortti.html&ID_NOTATION=28247322&sym=28247322

OP Ryhmä. 2015b. OP-Euro. Viitattu 4.8.2015 https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/rahastot/kaikki-rahastot?id=36220&sivu=rahastotuotekortti.html&ID_NOTATION=18513221&sym=18513221

OP Ryhmä. 2015c. OP-Korkosalkku. Viitattu 4.8.2015 https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/rahastot/kaikki-rahastot?id=36220&sivu=rahastotuotekortti.html&ID_NOTATION=18512986&sym=18512986

Puttonen V. & Repo E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin? 5. painos. Helsinki: WSOY Pro Oy.

Pörssisäätiö. 2000. Mitä tunnusluvut kertovat?. Viitattu 30.8.2015
<http://www.porssisaatio.fi/blog/2000/10/01/mita-tunnusluvut-kertovat/>

Sijoitusrahastotutkimus. Tutkimusraportti 2010. Helsinki: Finanssialan keskusliitto

Talouselämä. 2008a. Rahastosijoittajan kuusi virhettä. Viitattu 16.7.2015
<http://www.talouselama.fi/sijoittaminen/rahastosijoittajan+kuusi+virhetta/a2055292>

Talouselämä. 2008b. Totta se on. Viitattu 16.7.2015 <http://www.talouselama.fi/liitetyt/totta+se+on/a2056124>

Talouselämä. 2008c. Iso palkkio syö tuottoa. Viitattu 16.7.2015 <http://www.talouselama.fi/sijoittaminen/iso+palkkio+syo+tuottoa/a2052222>

Wuolijoki S. 2009. Pankin neuvontavastuu – Varallisuusosoikeudellinen tutkimus pankin neuvonta- ja tiedonantovelvollisuuksista. Helsinki: Lakimiesten kustannus.

LIITTEET

- Liite 1. Teemahaastattelukysymykset
- Liite 2. Sijoitussuunnitelmapohja

Liite 1

Sijoittamisen opas

Teemahaastattelukysymykset

1. Miksi ROTKOn tulisi sijoittaa juuri Pohjolan Osuuspankin rahastoihin?
2. Mitä tulee ottaa huomioon ennen sijoittamisen aloittamista?
3. ROTKO saa rahoitusta toiminnalleen Lapin ammattikorkeakoululta, joka puolestaan saa rahoituksen Opetusministeriöltä valtion budjetista. On siis reilua, että rahat sijoitetaan pääsääntöisesti suomalaisiin rahastoihin. Onko Pohjolan Osuuspankilla tarjota kotimaisia rahastoja?
4. Mihin suomalaisiin OP:n rahastoihin ROTKOn kannattaisi sijoittaa, kun:
 - a. 10 000 € pitäisi olla nostettavissa 1-2 päivän viiveellä
 - b. 10 000 € pitäisi olla nostettavissa 1-2 viikon viiveellä
 - c. 10 000 € sijoitusaika vuosi à (Hallituksen vaihtuvuus vuoden välein, onko ongelma pitkässä sijoittamisessa?)
5. Paljonko rahastojen pitäminen Pohjolan Osuuspankissa maksaa ja voiko kertyviä Op-bonuksia käyttää ko. kustannuksiin?
6. Miten ROTKOn tulisi varautua sijoittamisen verotukseen?
7. Onko sijoitussalkku helppohoitoinen?
8. Nimetäänkö ROTKOLle oma varainhoitaja?
9. Kuinka neuvoisitte suhtautumaan sijoittamisen riskeihin?
10. Onko vielä jotain, mitä ROTKOn tulisi huomioida ennen sijoittamisen aloittamista?

Liite 2

Sijoitussuunnitelmapohja

1. Lyhyt kuvaus siitä mitä varten ROTKO on olemassa?
2. Mikä on ROTKOn sijoitustoiminnan tarkoitus?
3. Vastuunjako ja tehtävien roolitus
 - a. Kuka tekee mitäkin?
 - b. Kenelle tehdään?
4. Prosessit (Miten voidaan esimerkiksi muuttaa sijoitussuunnitelmaa?)
 - a. Kuka saa päivittää?
 - b. Mitä tehdään jos on toimittu sijoitussuunnitelman vastaisesti?
 - c. Poikkeuksien määrittäminen
5. Tavoitteet
 - a. Tarkasti kuvailtu sijoitustoiminnan tavoitteet:
 - Määritelläänkö absoluuttinen luku johon on pakko päästä tietyn aikavälin kuluttua?
 - Käytetäänkö suhteellista lukua?
 - Mikä tavoitteen oikeasti tarvitsee olla?

(Kurola 2015).